

Chương I

MỆNH ĐỀ - TẬP HỢP

tuyensinh247.com

Bài I: Mệnh đề

1. Mệnh đề

Mệnh đề là một khẳng định đúng hoặc sai.

Khẳng định đúng: Mệnh đề đúng

Khẳng định sai: Mệnh đề sai

Ví dụ

- 3 là số lẻ $\Rightarrow$ Mệnh đề đúng
- $1 + 2 > 3 \Rightarrow$ Mệnh đề sai

2. Mệnh đề chứa biến

Mệnh đề chứa biến là một câu khẳng định chứa biến nhận giá trị trong một tập X nào đó mà với mỗi giá trị của biến thuộc X ta được một mệnh đề.

Ví dụ

- $2n + 1$ là số chẵn

3. Mệnh đề phủ định

Mệnh đề P có mệnh đề phủ định kí hiệu là $\bar{P}$.

Mệnh đề P và mệnh đề phủ định $\bar{P}$ có tính đúng sai trái ngược nhau. Nghĩa là khi P đúng thì $\bar{P}$ sai, khi P sai thì $\bar{P}$ đúng.

Ví dụ

- P: "3 là số lẻ" là mệnh đề đúng.
- $\bar{P}$: "3 là số chẵn" là mệnh đề sai.

4. Mệnh đề kéo theo

Cho hai mệnh đề P và Q. Mệnh đề "Nếu P thì Q" được gọi là mệnh đề kéo theo, kí hiệu là $P \Rightarrow Q$.

Ví dụ

- "Nếu tam giác ABC có hai góc ở đáy bằng nhau thì tam giác ABC là tam giác cân" là mệnh đề kéo theo.

Chú ý

Mệnh đề $P \Rightarrow Q$ chỉ sai khi P đúng và Q sai.

Ta có bảng sau

P	Q	$P \Rightarrow Q$
đúng	đúng	đúng
đúng	sai	SAI
sai	đúng	đúng
sai	sai	đúng

Khi $P \Rightarrow Q$ là định lí, ta nói:

P là giả thiết, Q là kết luận của định lí.

P là điều kiện đủ để có Q.

Q là điều kiện cần để có P.

5. Mệnh đề đảo - Hai mệnh đề tương đương

Mệnh đề $Q \Rightarrow P$ được gọi là mệnh đề đảo của mệnh đề $P \Rightarrow Q$.

Nếu cả hai mệnh đề $P \Rightarrow Q$ và $Q \Rightarrow P$ đều đúng thì ta nói P và Q là hai mệnh đề tương đương, kí hiệu $P \Leftrightarrow Q$

Khi đó ta nói P là điều kiện cần và đủ để có Q (hay Q là điều kiện cần và đủ để có P).

6. Mệnh đề chứa $\forall, \exists$

Mệnh đề: " $\forall x \in M, P(x)$ " đúng nếu với mọi $x_0 \in M, P(x_0)$ là mệnh đề đúng.

Mệnh đề: " $\exists x \in M, P(x)$ " đúng nếu có $x_0 \in M, P(x_0)$ là mệnh đề đúng.

Chú ý: Phủ định của $\forall$ là $\exists$ và ngược lại.

Ví dụ

- "P: Tam giác ABC vuông tại A".
- Q: "tam giác ABC có $AB^2 + AC^2 = BC^2$ "

Ta có $P \Rightarrow Q$ đúng, $Q \Rightarrow P$ đúng nên $P \Leftrightarrow Q$

Ví dụ

P:

" $\forall x \in \mathbb{R}, x^2 \geq 0$ "

thì

Bài 2: Tập hợp

1. Tập hợp

Cách 1: Liệt kê các phần tử của tập hợp.

Cách 2: Chỉ ra tính chất đặc trưng cho các phần tử của tập hợp.

Kí hiệu:

$a \in S$: phần tử a thuộc tập hợp S .

$a \notin S$: phần tử a không thuộc tập hợp S .

Ví dụ:

Tập hợp A các số tự nhiên chẵn nhỏ hơn 15

Cách 1: $A = \{0; 2; 4; 6; 8; 10; 12; 14\}$

Cách 2: $A = \{x \mid x \in \mathbb{N}, x \text{ chẵn và } x < 15\}$

Chú ý:

- Các phần tử có thể được viết theo thứ tự tùy ý.
- Mỗi phần tử chỉ được liệt kê một lần.
- Nếu quy tắc xác định các phần tử đủ rõ thì người ta dùng "..."

2. Tập con và tập hợp bằng nhau

$$A \subset B \Leftrightarrow \forall x \in A \Rightarrow x \in B$$

Nhận xét: $A \subset A$ và $\emptyset \subset A$

A không phải là tập con của B thì kí hiệu $A \not\subset B$

Nếu $A \subset B$ và $B \subset A$ thì ta nói A và B có quan hệ bao hàm

Chú ý: $\mathbb{N} \subset \mathbb{Z} \subset \mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$

Hai tập hợp A và B gọi là bằng nhau, kí hiệu $A = B$, nếu $A \subset B$ và $B \subset A$.

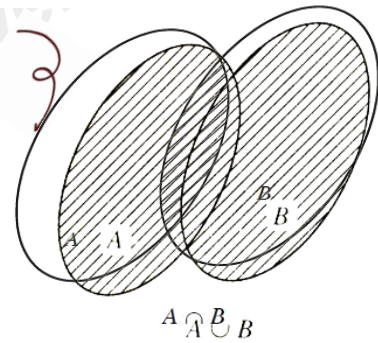
Ví dụ: $C = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 = 4\}$ và $D = \{x \in \mathbb{R} \mid |x| = 2\}$.

Phương trình $x^2 = 4$ và $|x| = 2$ đều có 2 nghiệm là $x = 2$ và $x = -2$.

Do đó $C = D = \{-2; 2\}$.

3. Giao của hai tập hợp

4. Hợp của hai tập hợp

$$A \cap B = \{x | x \in A \text{ và } x \in B\}$$

$$A \cup B = \{x | x \in A \text{ hoặc } x \in B\}$$

Vi dụ:

$$A = \{1; 2; 4; 8; 16\}, B = \{1; 2; 4; 5; 10; 20\} \Rightarrow A \cap B = \{1; 2; 4\}$$

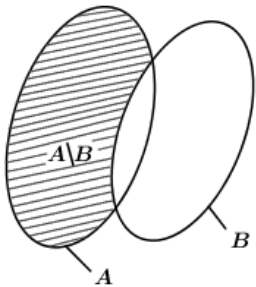
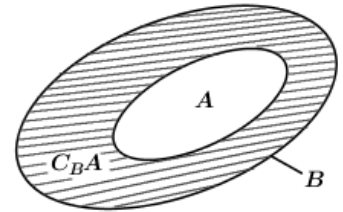
$$A = \{1; 2; 4; 8; 16\}, B = \{1; 2; 4; 5; 10; 20\} \Rightarrow A \cup B = \{1; 2; 4; 5; 8; 10; 16; 20\}$$

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

5. Phần bù. Hiệu của hai tập hợp

Cho tập hợp A là tập con của tập hợp B. Tập hợp những phần tử thuộc B mà không thuộc A được gọi là **phần bù** của A trong B, kí hiệu $C_B A$.

$$C_B A = \{x | x \in B, x \notin A\}$$

Tập hợp gồm các phần tử thuộc A nhưng không thuộc B được gọi là **hiệu** của A và B, kí hiệu $A \setminus B$.

$$A \setminus B = \{x | x \in A, x \notin B\}$$

Chú ý: Nếu $B \subset A$ thì $A \setminus B = C_A B$

6. Một số tập con của tập hợp số thực

Vi dụ:

$$\{x \in \mathbb{R} | 1 \leq x < 10\} \Rightarrow x \in [1; 10).$$

Khoảng

$$(a; b) = \{x \in \mathbb{R} | a < x < b\}$$

$$(a; +\infty) = \{x \in \mathbb{R} | a < x\}$$

$$(-\infty; b) = \{x \in \mathbb{R} | x < b\}$$

Đoạn

$$[a; b] = \{x \in \mathbb{R} | a \leq x \leq b\}$$

Nửa khoảng

$$[a; b) = \{x \in \mathbb{R} | a \leq x < b\}$$

$$(a; b] = \{x \in \mathbb{R} | a < x \leq b\}$$

$$[a; +\infty) = \{x \in \mathbb{R} | a \leq x\}$$

$$(-\infty; b] = \{x \in \mathbb{R} | x \leq b\}$$

